

Reactie op conceptrapportage Ombudsman Miedema d.d. 1 juli 2016.
Antwoorden op de onderzoeksvraag op basis van het Vraaggesprek 18 januari 2016. Inleiding cc Verkenner Andersson en fractievoorzitters.

Inleiding

In de eerste helft van 2016 deed Ombudsman Miedema onderzoek naar de communicatie van de gemeente Gouda omtrent de twee dossiers met betrekking tot hergebruik van de Prins Willem Alexanderkazerne. In de conceptrapportage wordt het beeld geschetst van een onwillig publiek dat geen gehoor wil geven aan de pogingen van het stadsbestuur om tot overleg en dialoog te komen, terwijl ambtenaren nodeloos belast worden met WOB-verzoeken. Onderstaande reactie beoogt bij te dragen aan een genuanceerder en waarheidsgetrouwer beeld, hetgeen in het licht van de val van het College op 4 juli 2016 en de erop volgende verkenning voor nieuwe coalitiemogelijkheden zeer actueel is en de kans vergroot dat een nieuw stadsbestuur de bevindingen kan verzilveren. De stad is niet gebaat bij een derde kazernedrama. Het gebrek aan zelflerend vermogen bij het gevallen College kan gecompenseerd worden door de omstandigheid dat een nieuw College gevormd moet worden.

Bewonersvereniging met volledige rechtsbevoegdheid Gouda Noord zoals het Hoort reageert in de correctiefase, die vier weken duurde vanaf 4 juli 2016, via een document met de negen aangrijpingspunten van het vraaggesprek met de Ombudsman van 18 januari voor de inmiddels vastgestelde onderzoeksvraag:

Wat mogen inwoners in redelijkheid verwachten van de gemeente als het gaat om de communicatie over een besluit tot vestiging van een moskee of een AZC in hun buurt?

In algemene termen kan gesteld worden dat inwoners in redelijkheid kunnen verwachten dat de passage uit het Coalitieakkoord van 5 juli 2014 over het bevorderen van participatief burgerschap concrete uitvoering krijgt. En uiteraard dat de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur (hierna: abbb) gestand gedaan wordt.

De eindrapportage van de Ombudsman, die in het vraaggesprek meldde een toegevoegde waarde te willen zijn omdat communicatieproblemen ook elders spelen,

is door de val van het College op 4 juli buitengewoon actueel. Het onderzoek beperkt zich tot vraaggesprekken; Raadsvergaderingen en rapporten die in het kader van de herbestemmingsdossiers zijn opgesteld bleven buiten beschouwing. Enkele zeer belangrijke zaken blijven mede hierdoor buiten beeld:

1. Het wantrouwen dat het College heeft opgeroepen door de werkwijze, dateert van voor de tijd dat er WOB-verzoeken door burgers en Gouda Noord zoals het Hoort werden ingediend. Zo was er geen bestuurlijke aanleiding om de twee afzonderlijke plannen waartussen de Raad mocht kiezen, te combineren ten koste van de zorgwoningen. Dit initiatief werd bovendien als Principebesluit gepresenteerd, en als zodanig als aankondiging van een besluit uitgelegd. Er was dus geen bezwaarmogelijkheid. Uit een geheim gehouden mediation die vervolgens uitlekte, was kennelijk in mei 2014 al gebleken dat de planindieners geen van beiden gezamenlijk op hetzelfde terrein wilden, bijvoorbeeld omdat El Wahda geen vrouwen in de buurt wilden hebben tijdens het vrijdaggebed. In de communicatie omtrent 'Samen-onder-1-dak' werd steeds beweerd dat zij de initiatiefnemers waren, maar het College was dat en trad vervolgens als projectontwikkelaar op voor El Wahda. Onder meer door in de loop van het proces rapporten in te kopen die in Raadsvergaderingen als legitimatie dienden maar waarbij de vlag de lading van de onderzoeksvraag niet dekte (Grontmij) en/of benodigde gegevens niet boven tafel kwamen (PWC) dan wel onwelgevallige conclusies überhaupt niet door het College opgepikt werden (Publieke Versnellers), met name waar het communicatie en omgang met omwonenden betreft. Het eindrapport van de Ombudsman staat boven deze geregisseerde vooropzet, en kan dus de gemoederen hieromtrent helpen kalmeren.
2. Tijdens tal van Raadsvergaderingen werd steeds ruiterlijk toegegeven dat de communicatie echt beter had moeten, en de buurt had moeten worden opgezocht en betrokken. In de conceptrapportage van de Ombudsman beweert de burgemeester (die uiteraard een correctiemogelijkheid op het vraaggespreksverslag gehad heeft net als wij) dat de burgers niet wilden, maar die waren juist ongerust door de gang van zaken en bezorgd door de geheimzinnigheid en wilden alles vernemen. Bij een gezamenlijke bespreking (13 mei 2015) deed hij het al af met wantrouwen onzerzijds, vervolgens bleef de werkwijze gelijk. De terugkeer van deze logica in zijn vraaggesprek met de Ombudsman is onthutsend, pijnlijk en schadelijk. In het AZC-dossier werd dezelfde lijn gevolgd, met bijvoorbeeld de misleidende informatie dat het COA verzocht zou zijn met de recente geschiedenis van de wijk rekening te houden, maar uit rechtstreekse contacten bleek ons vervolgens herhaaldelijk dat ook naar het COA toe de benodigde informatie niet gegeven wordt. Ook hier houdt Gouda Noord zoals het Hoort voortdurend het initiatief om met iedereen in gesprek te zijn voor het beste totaalresultaat voor heel Gouda en in dit geval de asielzoekers, statushouders en nog in Gouda te verwelkomen vluchtelingen.
3. Buitengewoon ongelukkige voorvallen zijn de keren dat er met een AZC bedreigd werd als het Principebesluit van het College geen uitvoering zou krijgen (6 november 2014 bij een informatieavond en tweemaal in een Raadsvergadering door de woordvoerende wethouder en een raadslid van een coalitiepartij).
4. Het in de maanden voorafgaand aan onze oprichting (22 december 2014) opgeroepen wantrouwen werd verder gevoed door de pogingen de buurt een schijnbare spreekbuis toe te spelen, die echter alleen mag meepraten voor zover het beleid onaangeroerd blijft (Klankbordgroep, Stuurgroep PWA, raadszaalavond van 23 juni 2015 met voorgeselecteerde bewoners, Bewonersplatform).
5. De wijze waarop de Raad behandeld werd, die net als Gouda Noord zoals het Hoort met talloze vragen moest komen om de controlerende taak uit te kunnen voeren en/of de maatschappelijke rust te bewaren, was een onheilspellend signaal naar velen die het democratisch proces van binnenuit volgden.
6. Het bleef aldoor onduidelijk waarom het College fietsveiligheid en de scheiding van religie en overheid overboord gooide, met twee maten bleef meten bij de vergelijking van de ingediende plannen (bijvoorbeeld over de financiering), en

anderszins als projectontwikkelaar optrad. Dieptepunt was de vanuit het College vooropgezette brief van El Wahda aan de burgemeester op 10 maart 2015, die nodig was om de stemming van de Raadsagenda af te krijgen. Het was ook het breekpunt in de door ons moeizaam tot stand gebrachte contact met El Wahda, die ons dezelfde avond ter vergadering meldde niets nieuws voor de agenda te hebben. Het was dus duidelijk dat het College een speciale samenwerking had waarover zo min mogelijk gecommuniceerd mocht worden. De terughoudendheid in de gemeentelijke informatieverstrekking bleek zo bij nader inzien best verklaarbaar.

7. Schrijnend was het vervalsen van een twitteraccount van onze voorzitter dit voorjaar (dus het AZC-dossier) hetgeen rechtstreeks te herleiden was op een raadslid van een coalitiepartner. Een gerichte mail onzerzijds aan alle raadsleden maakte er direct een eind aan, maar helaas kon de politie er zo geen onderzoek naar doen omdat Twitter USA het account na melding onzerzijds vervolgens uit de lucht haalde. Een lasterlijke tweet van de wethouder die inspeelde op een beeldvorming in een hem gunstig gezinde krant, en het twitter-incident, geven aan dat de communicatievaardigheden bij het regiem dat Gouda bestuurde ruimschoots voorhanden waren, maar naar hun eigen stijl en handelwijze werden ingezet. Als tiende punt voor uw onderzoeksvraag, voegen we dus aan ons vraaggesprek van 18 januari toe dat burgers van hun stadsbestuur mogen verwachten dat dit zich dienstbaar opstelt en niet lasterlijk en vijandig.

De onderzoeksvraag wordt in de conceptrapportage nog niet beantwoord. Kennelijk geschiedt dit na de correctiemogelijkheid van de geïnterviewden. Ons document waar dit de inleiding van is, beoogt een bijdrage aan een gebalanceerd slotdocument te zijn.

De negen aangrijpingspunten van het vraaggesprek van 18 januari betreffen allen zaken die bij het toepassen van de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur ondervangen zouden zijn. De volledige reactie (12 pagina's inclusief deze inleiding) van Gouda Noord zoals het Hoort is te vinden op de website GoudaNoordzoalshetHoort.info onder Ombudsman.

Het nieuwe Huis van de Stad leverde een grote efficiencyverbetering op, maar liet ook tal van gemeentekantoren leeg achter. Hier de Antwerpseweg 5, voor een AZC ideaal gelegen op loopafstand van voorzieningen en stationsgebied/binnenstad maar zonder bewoning in de nabije honderden meters. Gekozen werd echter voor de driemaal aangekondigde terugpakactie, ten koste van de asielzoekers die in een prestigestrijd belanden, toekomstige vluchtelingen voor wie nog geen opvang geregeld is, statushouders die vrijvallende woningen hadden kunnen krijgen dankzij de zorgwoningen op het kazernecomplex hetgeen nu geschrapt is, de senioren die daar hadden kunnen wonen, de school voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen De Ark waarvoor nota bene een huisvestingsplicht van gemeentewege geldt, de gehandicapten van Gemiva die gezamenlijk met De Ark het kazernecomplex had willen betrekken, en de directe omgeving van de kazerne die zich uitgerangeerd voelt door het gemeentelijk Bewonersplatform dat vrijwel geen draagvlak heeft. In plaats van op 20 juli direct medewerking toe te zeggen en vervolgens bewonersdraagvlak te suggereren met het gemeentelijk Bewonersplatform, had het stadsbestuur ook deze locatie aan kunnen bieden. Men koos voor een prestigestrijd tegen een van de best georganiseerde woonwijken van het land. Het College is inmiddels gevallen. Het nieuwe College zal vanaf 15 september (beoogde datum) een buitenkans hebben om mede met behulp van het Ombudsmanrapport een nieuwe start te maken. De bewonersvereniging zal zich weer constructief opstellen en weer voortdurend dialoog en overleg zoeken. Zoals het Hoort.

Geachte heer Miedema

Met grote belangstelling hebben we uw conceptrapport bestudeerd. Zoals in ons vraaggesprek aangegeven, wordt uw werk enorm actueel. Dat zei ik u omdat ik de val van het College aan zag komen. Dit is inmiddels geschiedt: op 4 juli. Tweemaal maakte ik het punt dat de omgang die het College met de Raad had, een signaal afgaf aan de burgerij die de herinrichting van de PWA van binnenuit volgde, vooral wij als Gouda Noord zoals het Hoort (helaas haalden deze toelichtingen uw gespreksverslag niet, ik had er in de correctiefase op gewezen). Als signaal is dat óók een vorm van communicatie, in dit geval onbedoelde communicatie want erg fraai was het niet. De stabiliteit van het nieuwe College hangt mede af van hoe er voortaan met de burgers wordt omgegaan, dus stel ik verkenner Andersson (cc) op de hoogte van onze onderstaande reactie op uw conceptrapport. Zijn belangstelling zal uit oogpunt van zijn taak als Verkenner vermoedelijk vooral uitgaan naar p. 10-11 van uw gespreksverslag, waar de spanningen in de Raad naar voren komen die uiteindelijk mede tot de val van het College leidden.

Het valt u wellicht op dat we met een lijvige bijdrage komen. Het vraaggesprek dat wij 18 januari 2016 met u mochten hebben, blijkt een forse serie aangrijpingspunten voor beantwoording van uw onderzoeksvraag te bieden. Wij zijn geen actiegroep maar een overlegvereniging die zich richt op documentstudie, dossiervorming en ruggensteun aan volksvertegenwoordiging en stadsbestuur, gebaseerd op wat er leeft onder de bevolking (zie ook uw gespreksverslag, bovenaan p. 7 en de twee vragen/antwoorden rond de paginascheiding p. 9-10). We voelen ons wat dat betreft nog een beetje te kort gedaan in uw conceptrapportage, waar we eerder als een soort protestgroep van tegenstanders overkomen. We worden zelfs als een uiterste ten opzichte van de gemeente gesitueerd (p. 19 onderaan), weliswaar bij monde van een bewoner, maar de uitersten zijn natuurlijk de dranghekgooiers pandbeklimmende vlaggenzwaaiers, niet de dossier- en vergadertijgers die voortdurend met iedereen in overleg gaan. De mensen van de "AZC-nee-nee-nee" voelen zich totaal niet aangetrokken tot Gouda Noord zoals het Hoort, omdat we onze kaarten op politieke en beleidsmatige processen zetten en daar hebben zij juist totaal geen vertrouwen in. We komen er vaak bekaaid af en herkennen ons niet in de natuur die ons her en der aangemeten wordt.

Een ander puntje is uw opmerking dat het bestuur van Gouda Noord zoals het Hoort een wisselende samenstelling heeft, terwijl we juist een heel stabiele vereniging zijn. Iemand stapte op vanwege verhuizing, iemand stapte op omdat hij aan het werk moest en bovendien vreesde dat het in het nieuwe dossier op procederen uit zou lopen, en in februari 2015 is iemand opgestapt toen een met veel moeite tot stand gebrachte bespreking met El Wahda uitgesteld werd wegens een live radio-uitzending. Overigens zijn alle wethouders afgetreden of met een motie van wantrouwen weggestuurd, en zit het voltallige bestuur van Gouda Noord zoals het Hoort nog op de betreffende posten om de stad te dienen ten behoeve van transparant bestuur en planologische inpasbaarheid. Zoals het Hoort.

Een ander puntje dat we willen maken, is dat u op pagina 19 de geschiedvervalsing overneemt dat er drie initiatiefnemers van het Samen-onder-1-Dak-plan zouden zijn. In een citaat kan iemand dat voor zijn rekening nemen, maar dit is een beschrijvende passage van uw hand. Initiatiefnemer voor het schrappen van de populaire zorgwoningen ten gunste van het Islamitisch Cultureel Centrum was het College, via het Principebesluit van 14 oktober 2014. De geheimzinnigheid, de

overvalttactiek, het achteraf pas toevoegen van beleidsvoorbereiding, de doordrijfmethode en het ontwijken van dialoog legden de basis voor het ontstane wantrouwen. Nu een nieuw College gevormd moet worden en uw eindrapportage hiermee samenvalt, ligt er een unieke kans met een schone lei verder te gaan. Uw rapportage kan Gouda dus zowel vooruit helpen met leermomenten, als voorkomen dat de dranghekgooiers in feite gelijk krijgen, namelijk dat je het beter in een enkel avondje regelt door een Raadsvergadering te verstoren. Zoals we helaas op het journaal hebben gezien, bijvoorbeeld in Geldermalsen.

We komen tot de volgende suggesties voor nadere verfijningen, zodat uw werk zo veel mogelijk een bijdrage kan zijn aan herstel van vertrouwen tussen het Goudse bestuur en de bevolking. We zijn hierbij uitgegaan van uw onderzoeksvraag en de aangrijpingspunten die ons vraaggesprek van 18 januari biedt voor beantwoording ervan. Overigens: beantwoordt u de onderzoeksvraag na ontvangst van alle reacties op uw concept? Nu eindigt het rapport met een uitspraak van de burgemeester, die het laatste woord heeft met een ongelooflijk staaltje geschiedvervalsing (hetgeen voor zijn rekening is, uiteraard), namelijk dat de burgers niet in gesprek wilden. Wij hebben onze 2.500 uur vrijwilligerswerk juist ingezet om met zo veel mogelijk betrokkenen in gesprek te gaan, hetgeen grotendeels slaagde (ik had zelf bijvoorbeeld ruim tachtig besprekingen in het eerste kazernedrama. Wij wisten zelfs El Wahda aan tafel te krijgen (17 februari en 10 maart 2015) maar die beweerden 10 maart niets nieuws te melden te hebben terwijl die middag een briefje naar de burgemeester gegaan was dat het Islamitisch Cultureel Centrum "significant kleiner" zou worden. Hiermee kon de volgende dag de stemming van de Raadsagenda gehaald worden. Ook bleek, dat dit vooroverlegd was met twee wethouders. Zo speelde het College dus onder één hoedje in plaats van zich te richten op de huisvestingsplicht van de school die via de initiatiefnemer financieel gedekt was – overigens werd dit in de eerste Raadsvergaderingen glashard ontkend door het College - uit de nu te schrappen zorgwoningen). Maar met de wethouders en hun directe uitvoerders ging het aangaan van dialoog steeds uiterst moeizaam en slaagde het slechts zeer beperkt, mede door de aanvankelijke carrousel van portefeuillevoering en doordat noch gebiedsregisseur noch projectleider zich als aanspreekpunt bekendmaakte, sterker nog: wij ontdekten dat er kennelijk een projectleider was toen deze al opgevolgd was. De voorafgaande gebiedsregisseur heeft zelfs met bewoners aan tafel gezeten (voorafgaand aan onze oprichting maar er waren enkele latere bestuursleden en leden van ons bij) en zonder zich als zodanig bekend te maken. Hetgeen tekenend is voor de mate waarin het College trachtte de omwonenden bij het proces te betrekken. De samenwerking met El Wahda was allesbepalend, de achtergrond en beleidsmatige onderbouwing ervan bleven onduidelijk.

Uw onderzoeksvraag luidt:

Wat mogen inwoners in redelijkheid verwachten van de gemeente als het gaat om de communicatie over een besluit tot vestiging van een moskee of een AZC in hun buurt?

In algemene termen kan alvast gesteld worden dat inwoners in redelijkheid kunnen verwachten dat de passage uit het Coalitieakkoord van 5 juli 2014 over het bevorderen van participatief burgerschap concrete uitvoering krijgt. En uiteraard dat de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur (hierna: abbb) gestand gedaan wordt. Het College spatte 4 juli mede uit elkaar doordat de VVD zijn geloofwaardigheid als bestuurlijk degelijke partij in het gedrang zag komen. Gezien de actualiteit van uw werk hebben we de abbb-gerelateerde onderzoeksantwoorden

dus **vet gemarkeerd**. Aangezien we het volgende College wat pro-actiever zullen volgen op de abbb, is dat ook voor de Verkenner handig.

De aangrijpingspunten die ons vraaggesprek van 18 januari voor beantwoording van de onderzoeksvraag biedt, zijn de volgende (zie ook uw gespreksverslag, voor uw gemak heb ik de paginanummering toegevoegd), voor naslag en uw gemak onderstreept:

1. Bewonersvereniging Gouda Noord zoals het Hoort en afzonderlijke burgers hebben veel informatie moeten loskrijgen middels WOB-verzoeken. De grote vraag was vooral waarom het College zich zo nadrukkelijk als projectontwikkelaar voor een religieuze groepering opstelde in plaats van gewoon twee plannen aan de Raad voor te leggen, zie uw gespreksverslag, p. 3 (een derde plan, eveneens met school, gehandicaptenzorg en zorgwoningen maar met het sterkste business plan van de drie, was schandelijk genoeg door het College buiten beeld gehouden, ontdekten we na een van onze laatste WOB's). De ambtenaren zijn nodeloos belast door het gebrek aan openheid van de kant van het College, die zelfs niet via de kennelijke gebiedsregisseur wilde corresponderen. Wij hebben de naam van de gebiedsregisseur ook via een WOB moeten opvragen (meteen gevraagd sinds wanneer en door wie deze aangesteld is), toen was het onderhand 21 mei 2015! Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abbb's** Motiveringsbeginsel, Zorgvuldigheidsbeginsel, Specialiteitsbeginsel, Verbod op détournement de pouvoir, Evenredigheidsbeginsel, Gelijkheidsbeginsel en Fair Play-beginsel gestand gedaan wordt.

Tip: zorg dat geen WOB-verzoeken nodig zijn, mocht er tóch een komen dan kan eenvoudig volstaan worden met verwijzing naar de bron zoals de gemeentewebsite waarop de toenmalige aankondiging of onderbouwing dan gezet was. Dat werkt efficiënt en bouwt vertrouwen in plaats van deze te ondergraven met zo laat mogelijke beantwoording.

Tip: tijd rekken met WOB-verzoeken door vlak voor de deadline te melden dat meer tijd nodig is, wekt wantrouwen, vooral als het een vast patroon is en ondertussen transparantie gepredikt wordt in de Raadszaal.

Tip: geef gewoon de informatie want een democratisch ingestelde organisatie zoals de onze zal uiteindelijk tóch wel aan de benodigde informatie komen.

Droevig voorbeeld is de "informatieavond" in partycentrum de Patapouf van 6 november 2014 (dus zes weken voor de oprichting van Gouda Noord zoals het Hoort), toen vrijwel elke bewonersvraag werd ontweken, bij uitzondering werden de kosten van de sloop van de atoombunker door Wethouder de Laat (nota bene van Financiën!) desgevraagd op anderhalve ton geraamd. Na onze oprichting zijn wij via de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en een importeur van bunkersloopmaterieel erachter gekomen dat dit totaal onrealistisch is. Onze WOB erover werd uiteindelijk 24 maart 2015 afgewezen, maar via een marktonderzoek weten we dat het om 2,2 tot 8,1 miljoen euro gaat. Deze gang van zaken is tekenend voor het informatiemanagement vanuit het College.

Zo mogelijk nog droeviger is het voorval van de opdrachtvermelding in de Cobouw van 1 april 2015, dat er een Islamitisch Cultureel Centrum gebouwd ging worden. Het was er dus doorgedrukt. De reactie op ons WOB-verzoek erover was dat er geen teksten vanuit de gemeente Gouda waren aangeleverd (11 juni 2015). Het zou door de redactie van de Cobouw zelf op eigen initiatief geplaatst zijn. Ons zou alle correspondentie toegestuurd worden, maar er is alleen een mail over een rectificatie en het verzoek het als 1 april-grap af te doen, niet de eerdere correspondentie. Onze voorzitter was hoofdredacteur van twee andere vakbladen en weet dat dit niet zo gelopen kan zijn. Uiteraard heeft Gouda Noord zoals het Hoort contact opgenomen met de redactie, die ons verklaarde dat de betalende partij mag bepalen wie er genoemd worden in een dergelijke

opdrachtaankondiging, en als de gemeente Gouda niet genoemd wil worden dan wordt het gewoon in deze vorm geplaatst. Hoe het College dit zou hebben opgeklaard als het niet toevallig op 1 april geplaatst was, is ongewis, maar deze afwikkeling is natuurlijk tekenend voor het kwaliteitsniveau waarop dit stadsbestuur opereerde.

Eveneens treurig is het totaal onbeantwoord laten van de WOB-vraag naar de benaderde onderzoeksbureaus en vraagstelling inzake de schimmige financiering van El Wahda (wij wisten van onze Marokkaanse informanten dat een moskee voor zes ton was bestolen en er allerlei witwaspraktijken en religieuze pressie aan de orde waren). Zelfs de onderzoeksvraag aan opdrachtnemer PWC (overigens zonder offertevergelijking) werd niet opgegeven. Dit kan de ambtenarij toch niet tot overwerk gedreven hebben, en geeft meteen een verklaring dat de antwoorden inderdaad vaak ontoereikend waren en tot nieuwe vragen leidden. Dit wordt in het conceptrapport van de Ombudsman de burgers in de schoenen geschoven, maar komt dus door het schimmige geschuifel van het stadsbestuur. In de PWC-rapportage wordt volstaan met 'achtergrondonderzoeken naar geselecteerde transacties en/of partijen' zonder dat duidelijk wordt hoe er geselecteerd is, en dat PWC zal 'de bankadministratie zal trachten te analyseren met forensische software'. Vervolgens neemt het College genoegen met de conclusie dat er niets gevonden wordt. Er is echter ondanks uurtarieven van € 225,--, € 275,-- en € 425,-- (additionele medewerkers € 175,-- en € 290,--) niet bepaald tevredenstellend onderzocht, want twee derde van het geld was sowieso niet traceerbaar, hoewel wij van onze Marokkaanse informanten wisten hoe het gefinancierd was. Wij kregen de volstrekt ontoereikende antwoorden pas 8 juni 2015, terwijl PWC op 16 december 2014 al had opgeleverd. Wij konden de wijk dus niet geruststellen op het punt van internationale geldstromen, en uiteindelijk de gemeente ook niet omdat zoveel niet traceerbaar was. Aldus de besteding van € 18.677,--, een verdere investering in het wantrouwen inzake het College-initiatief van 14 oktober 2014, het Principebesluit 'Samen-onder-1-dak'. Wij belasten dus niet zozeer de ambtenarij, wij zoeken uit hoe het zit en zijn met iedereen in overleg. Vanaf 16 december versterkte het College dus nodeloos bezorgdheid in de wijk, waar het zelf bezorgd en zorgzaam had moeten zijn. Een patroon dat zich helaas aldoor herhaalde.

2. Wethouder Tetteroo heeft een handvol keren in Raadsvergaderingen beweerd dat hij best de buurt in wilde om het vertrouwen te herstellen. We hebben hem nog niet gezien, op een vergadering na in onze vergaderzaal hetgeen wij middels een persverklaring hadden weten af te dwingen en nogmaals toen wij de Fietzersbond als experts ingeroepen hebben vanwege het onzalige plan de bussluis te verplaatsen. Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abb's** Vertrouwensbeginsel en Verbod op détournement de procédure gestand gedaan wordt. Tip: zoek zelf óók de dialoog en kom na wat je in Raadsvergaderingen beweert. In plaats daarvan communiceerde Tetteroo via Twitter om ons in diskrediet te brengen zijn teleurstelling dat we blijkens een artikel in het AD blijkbaar racisten waren. Hij heeft ons niet benaderd voor opheldering, maar speelde op de redactionele agenda in.

Ter illustratie: in het Ombudsman-conceptverslag van 1 juli 2016 is een AD-artikel integraal opgenomen waarin onze voorzitter buldert en furieus is. Door onvermeld te laten dat dit de afscheidstoespraak is, en niet een voorafgaande peptalk, lijkt Gouda Noord zoals het Hoort een demonstrerende actiegroep. Hoewel de voorzitter (bij uitzondering) goed geciteerd wordt, is het dit soort suggestieve roltoekenning die helaas ook de teneur van het Ombudsman-rapport lijkt te bepalen. De mensen stonden er slechts voor toegang tot de Raadszaal. Aangezien Gemiva ons niet liet toehoren in de Raadszaal bij hun gesprek met tal van genodigden (ook niet-betrokkenen als de Raad van Kerken en een organisatie voor moslima-emancipatie waarvan de afgevaardigde onder een aangepaste naam

optrad, ze bleek de zus van de El Wahda-woordvoerder te zijn), heeft de voorzitter de leden een hart onder de riem gestoken met een strijdvaardige slottoespraak. Kwart over acht ging iedereen naar huis.

3. Het selecteren van bewoners voor op te richten overleggremia, zoals de (niet van de grond gekomen) Klankbordgroep, de (niet van de grond gekomen) Stuurgroep PWA, raadszaaloverleg van 23 juni 2015, en het Bewonersplatform op basis van het criterium dat ingestemd moet worden met het beleidsvoornemen, valt natuurlijk verkeerd (zie uw gespreksverslag, p. 4 en de alinea rond de paginascheiding p. 5-6). Ook het COA is er overigens niet mee geholpen achteraf pas te ontdekken dat dit zoveel mogelijk buiten de wijk om geregeld is, maar dat valt buiten uw onderzoeksvraag. We hebben in ons vraaggesprek nadrukkelijk geaccentueerd dat bijvoorbeeld het rapport van Publieke Versnellers die twee weken de wijk hadden verkend, wel benut is om de handjevol medestanders te vinden. Maar de conclusie dat het een wijk is die sterk voor zichzelf opkomt en waar medestanders slechts met veel moeite te vinden zijn, is genegeerd. Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abb's** Verbod op détournement de procédure, Fair Play-beginsel, Vertrouwensbeginsel en Zorgvuldigheidsbeginsel gestand wordt gedaan. Tip: zorg bij het nemen van dergelijke beslissingen (dus in het huidige geval de beslissing direct een welwillende houding toezeggen al bij het allereerste verzoek van het COA), dat je eerst een representatieve wijkvertegenwoordiging raadpleegt.

Overigens gebiedt de eerlijkheid ons te onderkennen, dat ook wij niet geheel representatief zijn: mensen die het niet in het democratische overlegcircuit zien zitten, of anderszins geen enkel vertrouwen meer in de politiek hebben, voelen zich totaal niet aangetrokken tot onze succesvolle werkwijze van dossiervorming/raadslidialog/raadslidondersteuning/Raadvragen/Kamervragen en zijn niet voor het lidmaatschap te porren (zelfs niet gratis, namelijk als al iemand van hetzelfde huishouden lid is). Overigens is het vertrouwen in de politiek natuurlijk verder gedaald onder het inmiddels gevallen College, maar de eindrapportage van de Ombudsman kan een trendbreuk inluiden.

4. U stelde ons de rechtstreekse vraag wat er gedaan moet worden om de patstelling te doorbreken (p. 8 van uw gespreksverslag). Inmiddels was het voorgeselecteerde Bewonersplatform op het paard gezet (criteria: 500 capaciteit voor tien jaar op dié locatie, dan kon je meepraten over de wijze waaróp, maar deze drie kernpunten stonden vast), dus er werd geen ruimte geboden aan een stadsbrede oplossing die niet ten koste van de zorgwoningen, opvolging van de wettelijke huisvestingsplicht en dergelijke zou gaan. Maar de AZC-discussie was een buitenkans geweest om te laten zien dat dit College over zelflerend vermogen beschikt. Helaas is de enige verbetering dat deze keer de Projectcoördinator zich bekend gemaakt had. Verder was de volgorde wederom besluit-bekendmaking-beleidsvoorbereiding: het COA had zijn toezegging op zak en een voorselectie zou vervolgens als stem van de bewoners mogen optreden. We beantwoordden dus eigenlijk eind januari uw onderzoeksvraag al (zie ook uw gespreksverslag, bijvoorbeeld de voorbeelden van misleidende informatie op p. 7). Het zou voor de stabiliteit van het nieuwe College, dat een vertrouwenscrisis erft, een goede zaak zijn als u deze informatie verzilvert in uw eindrapportage. Overigens was ons andere antwoord dat de verantwoordelijke bewindspersonen zouden moeten aftreden, hetgeen inmiddels is gebeurd. Dus de weg ligt open om met een schone lei te beginnen. Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abb's** Zorgvuldigheidsbeginsel, Verbod op détournement de procédure, Vertrouwensbeginsel, Gelijkheidsbeginsel en Fair Play-beginsel, gestand

gedaan wordt. Als burger verwacht je natuurlijk dat er door het stadsbestuur leert van het verleden.

5. Behalve de overval tactiek die in oktober 2014 bijna een succesvolle overrompeling werd, is er ook sprake geweest van misleidende informatie, zelfs tot op het niveau van de burgemeester. Drie schrijnende gevallen illustreren dit (wederom verwijzen we naar de opsomming van voorbeelden op p. 7 van uw gespreksverslag):

a) Het COA zou verzocht zijn met de recente voorgeschiedenis van de wijk rekening te houden, maar uit onze rechtstreekse contacten bleek telkenmale dat ze totaal niet op de hoogte waren gesteld, zelfs de week van ons vraaggesprek nog niet, toen we ze bezocht hebben (Rijswijk, 20 januari). De wijkverkenning van Publieke Versnellers hebben we op hun kopieermachine moeten laten leggen.

b) Burgemeester Schoenmaker heeft bij twee gelegenheden gezegd dat het COA liever kazernes dan kantoren heeft, maar hij wist natuurlijk best dat dit een kantoorpand is, zonder slaapzalen voor bijvoorbeeld een bataljon. Ondertussen staan voormalige gemeentepanden leeg en komt het COA eigenlijk als geroepen voor klandizie. Er wordt gezegd dat de vraag niet voorligt (overigens lag de vraag van gezamenlijke huisvesting Ark/Gemiva/El Wahda destijds ook niet voor).

c) De burgemeester wekt in uw conceptrapport de suggestie dat de burgerij niet in gesprek wilde en het bestuur daar juist erg zijn best voor deed. Het omgekeerde is het geval: voortdurend is door het College zoveel mogelijk buiten de wijk om gewerkt, zijn slechts steeds enkele medestanders geselecteerd om die als wijkvertegenwoordiging te aanvaarden (overigens werden ook anderen uit het maatschappelijk middenveld zo veel mogelijk genegeerd, zoals de - buitengewoon deskundige - Fietzersbond, zie uw gespreksverslag), en werd lippendienst bewezen aan de passage van het Coalitieakkoord over burgerparticipatie. Dus zelfs in dit stadium vindt nog misleiding plaats, nota bene via de Ombudsman! Zie ook uw gespreksverslag, de alinea rond de paginascheiding p. 6-7. Opmerkelijk is ook, dat in het gehele proces de expertise van de Fietzersbond niet benut werd voor het vraagstuk van de verkeersontsluiting. Om gescheiden ingangen mogelijk te maken zodat het vrouwelijk personeel van Ark/Gemiva uit het zicht zou blijven, regelde het College het verplaatsen van de bussluis, waardoor de scholierenroute een sluiproute voor autoverkeer zou worden. In het gemeentelijk kwartaaloverleg met de Fietzersbond was het verplaatsen van de bussluis niet geagendeerd en aldoor werd hun mening ook genegeerd, zelfs als wij ze naar voren schoven. In plaats daarvan kwam er een ingekocht ontsluitingsadvies van Grontmij dat als Verkeersonderzoek uitgelegd werd. Zelfs de verkeerstellingen deugden niet, blijkens onze eigen tellingen, maar het College beweerde dat het plan verkeerstechnisch verantwoord en onderbouwd was. Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abb's** Zorgvuldigheidsbeginsel, Motiveringsbeginsel en Fair Play-beginsel gestand gedaan worden. De burgerij mag verwachten dat er een zuivere beeldvorming is, zowel publiek maar ook in onderlinge contacten met partijen zoals in dit geval het COA. Wij hebben ze inmiddels zelf op de hoogte gesteld van het wespennest waarin ze beland zijn. Het COA is zelf ook slachtoffer. Hun probleem is gebrek aan huurwoningen voor statushouders, die nu in de voor een derde leegstaande AZC's zitten. Het wederom schrappen van de zorgwoningen beperkt de doorstroom op de huurmarkt. Het COA wordt dus een slechte dienst bewezen met de welwillende opstelling direct twaalf dagen na afsluiting van het eerste PWA-drama op 8 juli. Hun criteria zijn

medewerking van B&W en draagvlak in de omgeving. Het is geen zaak uitsluitend tussen Rijksvastgoeddienst en COA, zoals steeds beweerd wordt, met slechts een bestemmingsplantoetsing van gemeentewege. En zo gaat de desinformatie maar door. Met alleen maar slachtoffers terwijl het College zijn werkelijke taken laat liggen.

6. Ook in uw gespreksverslag opgenomen, thans nog een te verzilveren kans voor uw eindrapportage: de prestigestrijd tegen de vitale woonwijk Gouda Noord maakt slachtoffers in een handvol kwetsbare doelgroepen (zie uw gespreksverslag, de alinea rond de paginascheiding p. 8/9): de huidige asielzoekers, de nog komende vluchtelingen, de Zeer Moeilijk Lerende Kinderen, de geestelijk gehandicapten en de senioren. Het wederom schrappen van het gezamenlijke huisvestingsplan Ark/Gemiva/zorgwoningen terwijl in Gouda een enorme kantoorleegstand is waar het COA een oplossing voor kan zijn, kent alleen maar slachtoffers. Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abb's** Evenredigheidsbeginsel, Zorgvuldigheidsbeginsel, en Motiveringsbeginsel, gestand wordt gedaan. Tip: win geloofwaardigheid terug door stadsbreed te kijken en oplossingsgericht synergie te vinden. Gouda kan alsmaar mooier worden, in plaats van alsmaar meer spanningen en politiek cynisme te bevorderen.
7. Samenhangend met het vorige: Gouda heeft een enorme schuld. Probleemloos wordt er voor 50.000 euro aan rapporten besteed om achteraf het voorgenomen beleid recht te praten (zie uw gespreksverslag, p. 9). Dat heeft het wantrouwen enorm gevoed. Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abb's** Zorgvuldigheidsbeginsel, Verbod van détournement de pouvoir, gestand gedaan wordt. Burgers mogen een degelijke beleidsvoorbereiding verlangen van het bestuur dat sowieso vier jaar tussen twee verkiezingen heeft en dus vrij lang vrij spel heeft.
8. Samenhangend met het vorige: het College-initiatief om tot een feitelijke chantageconstructie tegen de Raad te komen, namelijk stem je tegen El Wahda dan stem je tegen de gehandicapten en kinderen met leerproblemen (zie uw gespreksverslag, p.), was in de vorm van een Principebesluit gegoten (14 oktober 2014). Hiertegen is dus geen bezwaar te maken, want het is volgens een toelichting van wethouder Tetteroo slechts een aankondiging van een Besluit. Als burger kun je dan tijdens het verdere proces niet terugvallen op juridische beschermingsmogelijkheden in het kader van de scheiding der wetgevende, handhavende en rechtssprekende machten. Later stelde een coalitiegenoot in een Raadsvergadering dat het wat hun betreft een Besluit was (zie uw gespreksverslag, p.). Dus ze kunnen het over twee boegen gooien, hoe het ze uitkomt. Deze werkwijze is de bijl aan de wortel van onze rechtsstaat. Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abb's** Specialiteitsbeginsel, Rechtszekerheidsbeginsel, Fair Play-beginsel en Verbod op détournement de pouvoir, gestand gedaan wordt. De burgerij mag van een stadsbestuur verwachten dat de rechtstaat gerespecteerd wordt, en vooral niet ondergraven.
9. Drie maal werd een AZC aangekondigd als mogelijke invulling, als we onze strijd voor transparantie en inpasbaarheid zouden voortzetten. Destijds leek dat slechts een misselijkmakend dreigement, maar inmiddels weten we dus beter. Het COA gaat niet neerstrijken waar geen bestuurlijke ondersteuning en burgerlijk draagvlak is, maar werd in het ongewisse gelaten over de recente voorgeschiedenis en genoemde dreigementen, en kreeg direct bij het eerste verzoek op 20 juli 2015 een welwillende houding van gemeentewege

toegezegd. Ook al zou dit de wettelijke huisvestingsplicht doorkruisen die geldt voor de school die al jaren in een afgekeurd gebouw zit. De vooringenomenheid om een prestigestrijd te verkiezen boven de bestuurlijke verplichtingen, is natuurlijk een doodsteek voor een eventueel herstel van vertrouwen. Leerpunt wat de onderzoeksvraag betreft, is dus: Inwoners mogen in redelijkheid van hun stadsbestuur verwachten dat de **abb's** Verbod op détournement de procedure, Zorgvuldigheidsbeginsel, Motiveringsbeginsel en Fair Play-beginsel, gestand doet. Hou je als College aan je bestuurlijke taken. Dan mag iedereen het eens of oneens zijn met de gemaakte keuzes, maar daar zijn dan de democratische verkiezingen voor.

-

Meer algemeen zou ik willen stellen dat u de term 'moskee' beter kunt vervangen voor Islamitisch Cultureel Centrum: het ging om een 24/7-multifunctioneel complex met dertig leslokalen, restaurant, enzovoort.

Ook is een onderschrift bij het AD-artikel dat het geen peptalk maar een afscheidswoord betrof, wel op zijn plaats. Die avond was een tekenend voorbeeld van hoeveel moeite er gedaan werd om buiten de wijk om en met een voorgeselecteerd groepje aangewezen buurtvertegenwoordigers de boel af te kaarten binnen de vastgestelde beleidsvoornemens, zelfs in die fase nog (23 juni 2015). Dat is essentieel voor het eindrapport, temeer daar ook in het AZC-dossier dezelfde werkwijze van voorgeselecteerde wijkvertegenwoordigers gehanteerd wordt met bijbehorende communicatie dat dit alles met de buurt afgestemd zou zijn. Dit wellicht belangrijkste leerpunt van hoe je het níét moet doen als je vertrouwen wilt winnen en een open communicatie wilt voeren, kon nog wel eens de langste echo van het vorige dossier blijken te zijn, zeker gezien de herhaling van deze werkwijze via het Bewonersplatform dat eveneens gebonden is aan de beleidsvoornemens namelijk medewerking aan een AZC van 500 voor tien jaar op die locatie ten koste van de zorgwoningen en schoolhuisvesting.

Voorts viel ons op dat direct onder de summiere paragraaf waar wij even kort aan bod komen, ondanks de uitvoerige bijdrage die we blijkens bovenstaande aan beantwoording van uw uiteindelijke onderzoeksvraag hebben geleverd in ons vraaggesprek van 18 januari, direct iemand mag melden dat die zich niet door onze acties en vereniging vertegenwoordigd voelde. We zijn een overlegvereniging, geen actievereniging (zie onze werkwijze als beschreven in uw gespreksverslag, p. 8), maar er wordt daar het ontorechte accent van een niet-gewortelde vereniging gelegd waar tegelijk onvermeld blijft dat het gemeentelijk Bewonersplatform alleen over de randvoorwaarden van de vastgestelde formule 500/10jaar/PWA-locatie mag gaan, en dus instemmingsplicht heeft. Dit maakt uw belangrijke werk kwetsbaar voor kritiek die uw goede naam zou kunnen overschaduwten. Tip: vermeld u er ook nog even bij dat het gemeentelijk Bewonersplatform die start met circa 50 mensen kon maken dankzij een oproep onzerzijds aan de leden; ruim de helft kwam uit onze achterban namelijk. Toen duidelijk werd dat aan de formule 500/10jaar/PWA-locatie niet te tornen viel, haakten de meesten af (van de uiteindelijke circa twintig zijn er enkele lid). Dat geeft dus een andere beeldvorming dan wat nu ontstaan is in uw conceptrapportage: onze vereniging wordt geafficheerd als mondige activisten waar het stadsbestuur maar geen contact mee krijgt, en ambtenaren worden ondertussen onder WOB-verzoeken bedolven. Het gemeentelijk Bewonersplatform lijkt in de conceptrapportage zoals die er nu ligt de gematigde stem, terwijl de gevoelens in de wijk die wij continu sonderen en die uit onze Wijkpeiling blijken, ermee weggepoetst worden. Er is niets gematigds aan een instemmingsplicht, desinformatie of het op het verkeerde been zetten van het COA door te suggereren dat dit met de wijk gedaan is. Het thans geschetste beeld zal het nieuwe College weinig aanmoediging geven van de geschiedenis te leren en hierbij rendement uit uw inspanningen te

halen op dat vlak. Daarentegen heeft onze voorzitter bij een inspreekbeurt in de Gemeenteraad (9 mei 2016) aangegeven dat Gouda Noord zoals het Hoort via de eigen Wijkpeiling een beperkt draagvlak binnen de wijk heeft gevonden voor een kleine AZC, en dit als vertrekpunt had kunnen benutten als de bewonersvereniging maar aan bod waren gekomen, in plaats van te worden gepasseerd via een instemmingsplicht. U baseert zich op de vraaggesprekken van januari en niet op Raadsvergaderingen, maar de negen bovenstaande punten van het vraaggesprek met Gouda Noord zoals het Hoort die uw onderzoeksvraag grotendeels beantwoorden, kunnen de meerwaarde helpen bieden die u in de inleiding van uw gespreksverslag meldt te willen zijn.

Het belang van uw werk voor herstel van vertrouwen tussen stadsbestuur en burgerij had niet groter kunnen zijn, getuige de volgende incidenten:

Wij hadden hier te maken met een wethouder die inspeelde op het voor hem gunstige gegeven dat het Algemeen Dagblad ons steeds wegzette in een context van onwillende intolerante nee-zeggars en mondige activisten. Uw conceptrapport laat daar zoals gemeld al een mooi voorbeeld van zien: de speech van onze voorzitter ná de gesloten-deurbespreking over de toekomst van onze wijk in de publiek openbare Raadszaal (dus geen opruiende toespraak vooraf), 23 juni 2015. AD vermeldt niet dat de voorzitter de mensen huiswaarts stuurde en een hart onder de riem wilde steken. De kunst van het weglaten, dus. De wethouder twitterde eens zijn teleurstelling over ons na een ander artikel in het AD, dat hij dacht dat we geen racisten waren, "jammer". In plaats van het vertrouwen te herstellen en de buurt op te zoeken, zoals hij in de Raadszaal steeds beweerde te willen doen, koos hij dus zelf voor laster.

Nog schrijnender was het vervalsen van een twitteraccount van onze voorzitter dit voorjaar (dus het AZC-dossier) hetgeen rechtstreeks te herleiden was op een raadslid van een coalitiepartner. Een gerichte mail onzerzijds aan alle raadsleden maakte er direct een eind aan, en helaas kon de politie er geen onderzoek naar doen omdat Twitter USA het account vervolgens uit de lucht haalde. Maar het geeft aan dat de communicatievaardigheden bij het regiem dat Gouda bestuurde ruimschoots voorhanden waren, maar naar hun eigen stijl en handelwijze werden ingezet. Als tiende punt voor uw onderzoeksvraag, voegen we dus aan ons vraaggesprek van 18 januari toe dat burgers van hun stadsbestuur mogen verwachten dat dit zich dienstbaar opstelt en niet lasterlijk en vijandig.

De Inleiding van bovenstaande (de eerste pagina's tot en met het fotobijschrift) zal gedeeld worden met alle fractievoorzitters en de Verkenner die het nieuwe College voorbereidt, aangezien wij als vanouds met iedereen contact zoeken en onze kennis en informatie delen. Onze complete reactie zal op www.GoudaNoordzoalshetHoort.info als naslagwerk beschikbaar zijn onder de button Ombudsman.

We hopen bij deze weer een duit in het zakje te hebben gedaan wat herstel van de democratie betreft. Zoals in het vraaggesprek gemeld: de bestuursstijl van het inmiddels gevallen College is niet de soort democratie waarvoor de Amerikanen ons land bevrijd hebben. Gelukkig is er nu een nieuwe kans. Wij zullen Verkenner Andersson net zo constructief ondersteunen als we voor uw rapportage gedaan hebben. Zoals het Hoort.

Edward Uittenbroek

Voorzitter Gouda Noord zoals het Hoort, Vereniging voor transparant bestuur en planologische degelijkheid www.goudanoordzoalshethoort.info